

Бурят-Монголой УНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй
Советдэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 113 (6303)
ИЮНИИ
10
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1951 он

Ся 20 мүнэгэ.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗУУДА: Н. Алексеев. — Арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглээгүй дээрэнээ... И. Баженов. — Түрүү колхозуудай жэшээгээр хүдэлмэрилхэ (1-дэхи нюур).
А. Несмеянов. — Дунда хургуули дүүргээн залуушууд (1-дэхи нюур).
НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИ ҮРГЭ-НӨӨР ЯБУУЛАЙ: К. Павлов. — Агитаторнууд мурьсөө эмхидхэнэ. К. Александров. — Полевой станда. С. Будаев. — Радиоузелнууд юундэ муугаар хүдэлмэрилнэ?

К. Костин. — Агитколлективүүдэй хүдэлмэрин зарим дугуунууд тухай (2-дэхи нюур).
Ч. Санжиев. — Тальн баатар (3-дэхи нюур).
Кореядэхи событинууд (3-дэхи нюур).
Дүрбэн державануудай гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй орлогшоной даб дээрэхи зүблөөн (3-дэхи нюур).
Д. Мясников. — Гүрэндөө эрхим шанартай ношо тушаа (3-дэхи нюур).
Хэн хаана хураха дуратайб? (4-дэхи нюур).

Халшадай зунай амаралта

Амалдын байхан саг ержэ, бай амарха, сэнгэхэ, бэе шагнагдан найжаруул болобо. Орон доторхи портнууд, санаториууд, үүнүнүүдэ үргэнөөр дээрхэлэн байхан паркнууд үүдү сэнгэн амарагдай адаар, ирагүү байхан хүмөөр эзэлжэ эхилбэ. Амал ба спортивна талмай-гүүр шамбай шанга физ-ишгуудай хорёо мурьсөөноно.

Амалын ороной гбжланин Сталинска Конституцияар агуухэ эрхэнүүдэй нэ-амарха эрхэ мүн. Энэ шэлхэ бүхэ условинууд ма-дотор байгуулагданхай.

Амал тухай сталинска анха-долгые бээлүүлэн, Совет-ин болбол коммунистическэ байгуулагшадай куль-ба эрхим байнаар амарха-юруулан туйлай эхэ хэм-мүнхэ зөөри гаргашдаг хэрэгтэ профсоюзна ор-нууд эхэхэн үүргэ гүйсэд-

шадай зунай амаралтыг зу-йнаар эмхидхэхэ ба үнэг-шэ нутагуудай партийна, профсоюзна, комсомоль-организацинуудай шука-но мүн. Тэдээр хада-ай амаралта тушаа ша-мэз үүсхэл, оролдолго амарагшадые ёһотой боль-а анхаралаар хүрэлхэ-Амаралгын асуудалад үүсхэлтэйгээр, харюусал-р, бодомжотойгоор ханда-а амаралтын гэрнүүд, лагерьнууд олоор нээг-шүүбүд, паркнууд, стадио-ртивна талмайнууд бай-мэрилдэг, тинн ажал-маралта зүбөөр, эмхитэй-эргэдэг байна.

Республика дотор ажал-май амаралтыг байнаар-а бүхэ условинууд бии-а хадаа аглаг байхан, гоё газарнуудаар, гол-дөр, нуурнуудаар тон-агаалин эдэ баян дэл-минуудые ашаглажа шада-тай.

Ажалга ба экскурси амалшадай зунай амарал-удхашанартай. Нурагшад, эр, ажалшад нутагуудайн-тэ ба үзэхэлэн байхан, мэр газарнуудаар турист-а хэхэдээ сэдхэхэлэ ха-мэлгэ, үзэгдөөгүй шэнэ юу-е үзэлэг-ба олодог, бэе шагнагдан найжаруул-той байнаар амардаг бай-уура, туризм болбол ма-рмаршудай ёһоор, эмхи-римтайгаар үнэгэргэдэхэ-Туристска ябалгада ба-мнуудта хабаадалаа-а хизаар оройнгоо түв-вилсахэ, түрэл респб-на гайхамнаг байхан бая-араха байна.

Республикын колхозуудта

Дүй дүршэлтэй луговод

Прибайкальскэ аймагай Хрущё-вой нэрэмжэтэ колхоздо Иван Ефимович Баташев олон жэл луговодоор хүдэлмэрилнэ. Уни удаан энэ ажал эрхилхэ зуураа, нүхэр Баташев дүй дүршэл ехэтэй болоо. Тэрэ хадаа сабишалангай газар дээрэнээ үндэр баян ургаса адабад.

Үнэгэргэшэ жэлдэ нүхэр Бата-шев даахан участок дээр-нээ гектар бүринн 18 центнер, зарим участкаа гектар бүринн 25 центнер үбнэ хуряан байна.

Энэ жэлдэ нүхэр Баташев тэ-жээл бэлдхэлэй бригадые хүтэл-гэрлэгшөөр томилогдоо. Тус бригадын гэшүүд өөһэднүүдэ участкай гектар бүринн 26 цент-нер, зарим участкаа га бүринн 25 центнер үбнэ хуряаха уялга абанхай.

Абаан уялгаша дүргэхын тула энэ бригада эршэмтэйгээр хүдэлмэ-рилжэ байна. Эдээр 60 гектар талмайе нэгэ дахин уналда, мүн-нөө хоёрдохёо уналжа эхилэ. Мүн 3 километр утатуй канаяа сэр-бэргэлдэ, 150 гектар газарий мо-до шулуун арилгагдаа.

Е. Викторова.

Тэжээл бэлдхэлэй бригадын хүдэлмэри

Удиргын сомоной (Ярууна) Мологуйн нэрэмжэтэ колхоз 20 хуунднээ бүрдэлэн, тэжээл бэ-лдхэлэй бригада байгууланхай. Колхозой правлени энэ бригадад ээр эмсэгүүдые, мори унаа, 100 гектар сабишалангай газар даалга-жа үгөө.

Мүнөө бригадын гэшүүд сабиш-алангаа наг шэбхээр үтэгжүүлжэ эхилэ. Мүн эдээр сабишалангаа модо шулууннаан, боролжо бур-гааннаан сэрбэлжэ, үтэг хэжэ байна. 550 гектар газар уналдаа. Бригадын гэшүүд 40 гектар га-зарта зёлкөө, 10 гектарта наран-сэсэг, 5 гектарта тэжээлэй корнел-лод тарихын тула газараа бэл-дэд, заримынь тариха захалаа.

Ц. Жамсаранов.

Набшаһата тэжээл бэлдхэхэ эхилбэ

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефо-ноор абтаба). Аймагай колхозууд июнини 5-наа 10 хүртээр 1325 центнер набшаһата тэжээл бэлд-хэхэ түсбэтэй байгаа. Мүнөө олон-хи колхозууд энэ хүдэлмэри эхи-лэнхэй. Юнини 7-ной байдалаар аймаг дотор 350 центнер набшаһа-та тэжээл бэлдхэгдэ.

Карл Марксын, Сталиной, Тель-манэй, Кагановичын, Калининой нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд энэ хүдэлмэри эхилээд, силос дарахын тула байхан нүхэнүүдые забаса-рилжа, шэнээр малтажа байна.

П. Савкин.

Арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглээгүй дээрэнээ...

Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо хабарай тарил-гын унжагайруулагдажа байхан тухай оло дахин хэлэгдэн бай-гаа. Тээд тус колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Шубин тарилгаша түргэнөөр дүүргэхын тү-лөө зохио хэмжээнүүдые абаа-гүй. Тинмэнээ ороһотой культу-рануудай тарилга эндэ мүнөө хүртэр дүүргэгдээдүй.

Энэ колхоздо тарилгаша хаһа болзор соонь үнэгэргэхэ бүхэ арга боломжо бин байгаа. Юуб гэхэдэ, аймаг дотороо эрхим тракторна бригада тус колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилнэ. Энэ бригада июнини 1-нэй байдалаар условно трактор бүхэнөөр 229 гектар (зөөлн хаха-лалгаар) элдүүлнхэ байна. Тин-хэдэ таряанажалайн бригаданууд ондоо колхозуудта орходоо унаа мори хайнтай, хүдэлмэришдөөр олон.

Эдэ бүхэ арга боломжонуудаа колхозой правленин зүбөөр хэрэг-лэжэ шадаагүй дээрэнээ тус кол-хоз нимэ гээгдэлдэ ороо. Трактор-нуудаа ба саялхэнүүдэ бүрин хү-сөөрн ашаглаагүй. Тракторна 2 саялхэтэй, 4 морин саялхэтэй бай-жа, июнини түрүүлшэ 5 хоног соо-мил 80 гектар тариан байна. Тинхэдэ энэ колхоз үшөө 413 гек-

Н. Алексеев.

Түрүү колхозуудай жэшээгээр хүдэлмэрилхэ

Ярууяны аймагай түрүү колхо-зууд үндэр ургаса ургуулхын тула социалистическэ мурьсөөндэ орол-сожо, хабарай тарилгыг эмхитэй-гээр үнэгэргэжэ байна.

Эгэтын сельсоветей Кировэй нэ-рэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Советскэ Союзай Герой нүхэр И. Трофимов) агротехническэ үндэр хэмжээндэ тарилгаша дүүр-гэбэ. Эндэ колхозинуудай ажал хүдэлмэри зүбөөр эмхидхэг-дэнхэй, булта үдэрэйнгөө нормо дүүргэдэг байха юм. Тракторна ба таряанажалай бригадануудай хүдэлмэри хани барисаатайгаар эмхидхэжэ шалаһанай ашаар энэ колхоз аймаг дотороо түрүү нуури эзэлжэ, аймсоветей гүйсэдкомой ба ВКП(б)-гэй айкомой дамжуул-гын Улаан туг абаһан байна.

Тус сомоной Сталиной нэрэмжэ-тэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Санданов) ороһотой культуранууд-тай тарилга дүүргүүтэй байна. Мүн энэл сельсоветей Карл Марк-сын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэг-шэнь нүхэр Сульминов) тарилга эмхитэйгээр ябуулжа, дүүргэхэ дүтлөө. Эдэ колхозуудай тарил-

гань ехэнхидээ тарта, хайн шанар-тайгаар хэгдэнхэ байна.

Гэхэтэй хамта, Исонгын сомоной колхозууд эхээр хожомдожо яба-на. Жэшээнь, Лениной нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Бан-деев), XVII партсездын нэрэмжэ-тэ колхоз тарилгаша удаанаар, эми муутайгаар ябуулна. «Загот-зерногой» пунктнуудһаа үрнэ хү-рэнгээ хаһа саг соонь зөөжэ ша-даагүй дээрэнээ саялхэнүүд удаан сагта минн байлгагдана.

Мүн Комсомольскэ сельсоветей «Путь социализма» колхоз (түрү-лэгшэнь нүхэр Цыренов), энэ сель-советей Ворошиловой нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Фо-мин) хабарай тарилга ехээр унжа-гайруулжа байна. Эдэ хоёр колхо-зуудта хүдэлмэрилдэг тракторна бригада (бригадирьнь нүхэр Во-робьев) тон муугаар хүдэлмэрил-нэ. Техническэ шалтагаанаар ма-шинануудын ехэнхидээ минн бай-на.

Дурсагдагша колхозуудай хү-тэлбэрлэлшэд мэнэ гэнээр эрид хэмжээнүүдые абажа, бүхэ куль-турануудай тарилгыг дари дүүргэ-хэ зэргэтэй.

И. Баженов.

Дунда хургуули дүүргэһэн залуушуудта

Хүүлэй экзаменууд үтгэжэ, дун-да хургуули дүүргэгдэбэ. Таарам-жатай мэргэжэлнүүд тухайда бая-сан байжа зүбшэлэн, альянинень өөртөө шэлэхэб гэжэ бодонот.

Капиталистическэ ороноудтахы залуушуудай замданы—хүдэлмэри-гүйдэлгэ ба американска империа-лзын жүрөөдөлгэ дайнай хүнэ-һэн болохо перспективэ утгана. Советскэ байгуулалта хадаа ямар-шыг хааггүйгөөр өөртөө мэргэжэл шэлэн абаха арга боломжонууды бүхэ хүбүүд ба басагдта олгоно.

Таанад—өөһэднүүгөө хуби заяа-най эзэд байнат. Эхэ оройнгоо ба хүн түрэлтэнэй аша туһада зорюулагдан амгалан тайбан ажал-ябуулга эрхилхэ бүхэ замуд таанадай урда үргэнөөр нээгдэн-хэй.

Сталинска Конституция хадаа эр-дэм хураха эрхэ таанадта ханга-на. Шэлэжэ абаһан мэргэжэлээ хэ-шээлтэй ба оролдосотойгоор ну-рагты, эрдэмүүдыг шудалгалы.

Таанадай олонхин научно-шэнэ-жэлэлгын хүдэлмэри эрхилхы, эр-дэмтэд болохы хүсэнэ.

Манай орондо наука тон шухал-и нуури эзэлдэг. Марксизм-ленин-измын научна заабарин ёһоор, агуухэ Сталиной хүтэлбэрээр яба-жа, өөһэдтөө социализм тогтоо-гоод, коммунизм байгуулжа бай-набли. Манай оройн наукин бүхэ туйлалтануудын үйлдэбрийн хү-сэнүүдыг хүтөөлгэдэ, арадай ма-териальна ба культурна хэрэглэ-нүүды хангалтада зорюулагдана.

Залуу эрдэмтэдэй үмэнэ ажал-ябуулгын үргэн харгы нээгдэнхэй. Энергийн шэнэ хүсэнүүды, жэ-шээлхэдэ атомна энергине, амга-лан тайбан зорилгонуудта ашагла-ха мэтын проблемэнүүд саашадаа шиндхэгдэхэ болоно. Энергине хо-ло газарта дамжуулжа тухайда энергитигүүд шэнжэн тодорхойло ёһотой. Химигүүд — арадай ажа-хыда аша туһатай искусствени шэнэ материалнууды бин болгохо зэргэтэй. Ажамидаралы бин боло-нон түхэх тухай материалистическэ естествознаниин гол асуудалы шиндхэхын тулада ехэ юумэ хэһэн советскэ биологууд биологийн юрэнхы теоретическэ проблемэнүү-ды, мүн байгаали шууд хунилгаха зорилгонууды саашадан шэнжэн тодорхойлох уялгатай.

Космогони (огторгойн бодосууд бин бололгыг шэнжэн тодо-ройло) хадаа научно-шэнжэлэлгэ-нүүдэй талаар залуушуудта һонир-холтой зүйл болоно. Газар дотор-хи зүйлнүүды гүнзэгтгөөр шэнжэ-лэн үзэлгэ хадаа манай Эхэ орой-ной барагдашагүй баялгунууды зо-ной аша туһада зорюулжа ябадал-да туһалха байна.

Байгаалин шэнэхэн хунилгаха агуухэ сталинска түсэб бээлүүлгэ-дэ, Куйбышевска, Сталинградска ба Каховскэ гидроэлектростанци-нуудай, Главна Туркменскэ, Урда-Украинска, Хойто-Крымскэ ба Вол-го-Донской каналнуудай барилгада научна хүдэлмэрилгшэдэй хабаа-далга хадаа эрлуушуудта зорин бадаруулажа жэшэ болоно. Нау-кин дээдэ туйлалтанууды шудал-хан хүнэй дура хүсэлдэ байгаалин хүсэнүүдэй улам ехээр мэдэлээ үгэдэг болохонь, бүри гайхам-шаг ехэ перспективнүүд урдманай нээгдэнэ. Научно-шэнжэлэлгын хү-дэлмэри залуушуудай олоороо эрхилхэн байшаалтай байна.

Гэхэтэй хамта, научна ажал-ябуулга хадаа творческэ эдэхи ехэтэйгээр ажаллахы эридэг гэжэ мэдэхэ хэрэгтэй. Энэндэ өөригөө бэлдхэхэдэ оролдосотой, һүбэл-гэн байха, предметгээ творческэ ба эдэбхитэйгээр хандаха хэрэг-тэй.

Советскэ эрдэмтэ хадаа даруу даамгай байха, шэнжэлэлгэ ба адалгалганууды оролдосотойгоор, тэсэмтэйгээр, шадабаритайгаар хэ-хэ, улаалуулан лаб тодорхойлог-дон баримтанууды үндэһэ бол-гожо теоретическэ согсолонхы хэхэ ёһотой.

Саашанхи хүдэлмэридөө амжал-та туйлахынь дада хургуули дүүргэһэн залуушуудта хүсэнэ.

Академик А. Несмеянов, СССР-эй наукануудай Академин президент.

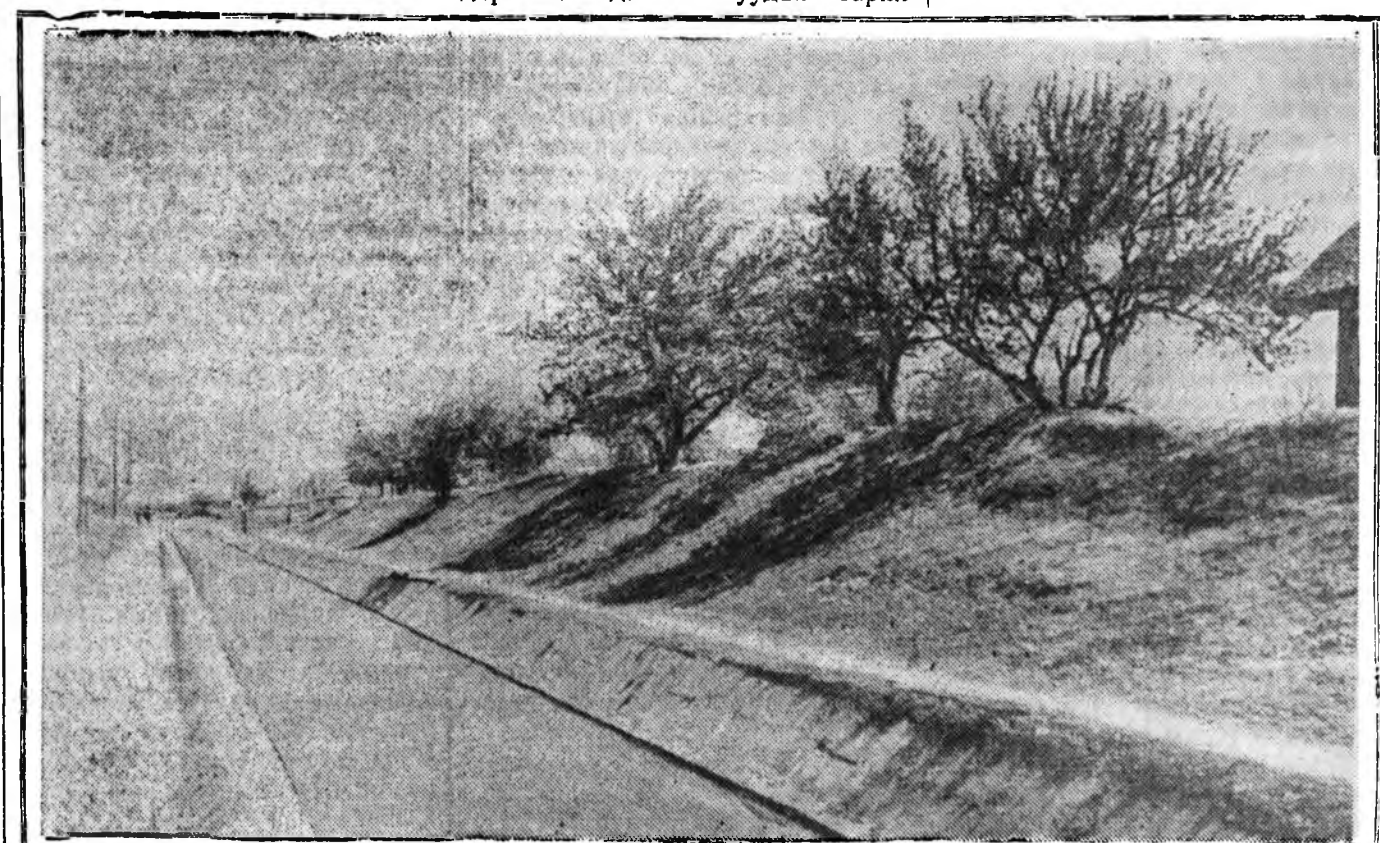
Профсоюзудай зүгһөө хиналтыг найжаруулаха

Байрын барилгада, худал-маанай ба нийтын эдэ хоо-лдиригинуудай хүдэлмэридэ хиналта найжаруулаха яба-юруулан ВЦСПС-ээр зар-на зүблөөн юнини 5-да да нээгдэ. Зүблөөнэй хү-дэлмэри республиканска, хизаар-ба областной профессио-нозуудай Советүүдэй та-мэ даагшад, профсоюзудай та-нагууды даагшад, ми-нстерүүдэй ба ведомствонүү-дүүлгшэд хабаадалсаа.

Байрын ажаһуудалай комиссинуудай, хүдэлмэришдэ хангаха ба нийтын хиналта эрхилхэ комис-син зорилгонууды тодорхойлон, тэдэнэй хүдэлмэридхэн хэдэ хэдэн дутагдалнууды тэмдэглэбэ.

Профсоюзудай Харьковска, Ивановска, Чкаловска областной Советүүдэй, нүүрэнэй промышлен-ностиин хүдэлмэришдэй, совхо-зуудай ба бусад хүдэлмэришдэй профсоюзудай централна коми-тетүүдэй культурно-ажаһуудалай таһагуудай хүдэлмэрилгшэд зүб-лөөн дээрэ үгэ хэлэ. Гэр байрын барилгада, худалдаа наймаанай ба нийтын эдэ хоолой предприяти-нуудай хүдэлмэрид хиналта та-бияг дүй дүршлөө тэдэнэр хубаадалхан байна.

(ТАСС).

Молдавия ССР. Слободзейскэ районий Барзгашека уфалалгын станци 5 мянга таран гектар садуд ба огтороуды уналз. Хүсэгэ насосууд Днестр мура-н

һөө үһа татажа, каналнуудаар дамжуулан садуд ба огтороудта хургана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Карагашека уфалалгын станциин главна канал. ТАСС-эй фотохроника.

Ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулая

Агитаторнууд мурьсөө эмхидхэнэ

Хорин аймагт «ИП Интернационал» колхозой парторганизаци агитаторнууд колхознигуудай дунда социалистическэ мурьсөө бодотой эмхидхэгшэд болонхой. Тэднэй бүхы ажал-ябуулгань — хөөрлөөнүүдэ үргэлжлэг, газет уншалга, ханын газет ба «дай-шалхы хуудал» гаргалга, харуулан ойлгуулха агитаци хэрэглэгэ — бултадаа социалистическэ мурьсөө эмхидхэгшэд ба дэлгэрүүлгэд зорюулагданхай. Энэ талаар агитатор Юмжаб Ивановагай хүдэлмэри илангаяа һонирхолтой. Партийна организаци хабарай тарилгын хүдэлмэрид коммунистууд шэнээр хуабарилан табидаа, Нарин Горхон гэжэ газарта байдаг тарянажалай бригадада нүхэр Иванова эльгэһэн байгаа. Нүхэр Иванова бригадада эрхэн түрүүшынэгэ үдэрһөө эхилэн социалистическэ мурьсөө эмхидхэгшэд онсо анхарал хандуулан байха юм. Хүдөө ажахын жэлье жэжээтэ һайнаар үнгэрэхын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ оролсохы уряалжа, республикын бүхы колхознигууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэ Бичурын таряашдай хандаһан хандалгы бригаданаа колхознигууд ба трактористнуудта уншажа үгөө. Удаань бичурын хандалга ба ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумай материалга хэдэн хөөрлөөнүүдэ нүхэр Иванова үнгэргөө. Тингэжэ эндэх колхознигууд ба трактористнууд бичурын хандалга уряа халуунаар дэмжэн, партинын обкомой пленумай шийдэхэбэриг хүтэлбэри болгон, хабарай тарилгы амжалтагайгаар дүүргэжэ, үндэр ургаса туйлаха тодорхой уялганууды абһан байна. Нүхэр Иванова элэ уялгануудынь тодо гоёор бэшэжэ, бригадын улаан булан соо эли газарта үлгэрэн байха юм. Саашаа агитатор Ивановагай хүтэлбэрин колхознигууд ба трактористнуудай абһан уялгануудад

дүүргэлгы хангалдаа зорюулагдан байна. Тэрэ хадаа дайнай хойто тээхи табанжэлэй түсэб дүүргэлгын дүнгүүд тухай, улаа-хоорондын байдал тухай хөөрлөөнүүдэ үнгэрэхэдөө, газет уншахадаа колхознигууд ба трактористнуудта социалистическэ уялгануудад дүүргэлгэ тухай холодоо хандуулдаг байгаа. Энэ агитатор бригадын бүридхэлшөөр хүдэлмэриллэг тула хэнэй ямараар ажаллажа байһыс һайса мэдэдэг юм. Тинмэһээ нүхэр Иванов бригадын үдэртөө хэнэй хүдэлмэрин дүн тухай үдэш бүри колхознигууд ба трактористнуудта хэлэжэ үгэдэг, показателин доскада үдэр бүри бэшэдэг байна.

Агитатор Иванова бригададаа «дайшалхы хуудал» хана саг соонь гаргажа, тэрээн дээрээ мурьсөөнэй түрүүшүүлэ харуулдаг, нулаар ажалладаг колхознигууд ба трактористнууды хурсаар шүүмжэлдэг юм.

Нүхэр Иванова бригадынгаа гэшүүдтэ социалистическэ мурьсөөнэй удхашанары зүбөөр ойлгуулна.

Агитаторай оролдосотой ажал полемой хүдэлмэрин ябасада бага бэшээр тулална. Колхозой тарянажалай ба тракторна элэ бригаданууд аймаг соогоо түрүүшүүлэй ээргэлэ ябана. Элэ бригаданууд орооһото культурануудай тарилгы аймаг соогоо түрүүлжэ дүүргэжэ.

Мүн колхозой малажалай хүдэлмэрилэгшэд дунда социалистическэ мурьсөөн үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэнхэй. Малшадай мурьсөөнэй дүн нара бүри гаргагдадаг, социалистическэ мурьсөөндэ илаһан эрхын хаалишада, отарада гү, али гүүртэлэ колхозой правленин ба парторганизацин дамжуулгын Улаан туг баруулагдадаг. Мурьсөөнэй дүнгүүд «дайшалхы хуудал» ба показателин доскануудта бэшэгдэдэг.

К. Павлов.

АГИТАТОРНУУДА ЗОХИХО ТУҢАЛАМЖА ҮЗҮҮЛХЭ

Петропавловска дунда хургуулин багшанар Буденнын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дунда агитационно-нигтын хүдэлмэри элбхитэйгээр ябуулаа. 20 гаран багшанар-агитаторнууд хургуулингаа партийна эхын организацин хүтэлбэри доро хүдэлмэрилнэ.

Тэднэр тус колхозой полемой станууд ба тракторна бригадануудта ябажа, политическэ, хүдөө ажахын ба бусад темнүүдээр хөөрлөөдөө хэнэ, хамтын уншалга эмхидхэнэ. Тарилгада хабалдагшад ажал хүдэлмэри дээрһээ эли тодо жэшээ харуулан, тэднэр хөөрлөөгөө эхэ һонирхолтойгоор үнгэргэнэ, колхознигуудай асуудалнуудта тодорхой ба ойлгосотой ха-

руу үгэнэ, ханын газет ба «дай-шалхы хуудал» гаргалсаа.

Зүгөөр, тус парторганизаци политическэ ба хүдөө ажахын ехэ кампанинуудай үдэл агитационно-нигтын хүдэлмэриг шандаадаа, бэшэ сагтань булалдажарилдаг заншалтай гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэрэһэлэн ВКП(б)-гэй Зэдэн айкомой парткабинет залуу агитаторнуудта өөдтэй туһаламжа үзүүлэгшэй. Агитаторнуудай дүй дүршлөө халан абалсаха семинарууд үнийн үнгэргэгдэнхэй. Саашаа айкомой парткабинет агитаторнуудта бодото туһаламжа үзүүлхэ бээ гэжэ найдагдана.

А. Шишмарев.

ХААЛТАЙ БАЙДАГ УНШАЛГЫН БАЙШАН

Хүдөө тосхонуудтай культури-гээрэлэй эмхи зургаанууд ажалшад дунда нинтэ-политическэ ба культури-гээрэлэй хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулаха ээргэтэй. Гэбшье, Бичурын аймагт Ждановай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдхэн уншалгын байшан энэ хүдэлтэ үүргээ дүүргэнхэй. Хабарай тарилгын халуун үдэ тус уншалгын байшан колхознигуудай ба механизаторнуудай дунда нинтэ-политическэ ба культури-гээрэлэй энэ гэжэ хүдэлмэри хээгшэй. Харин тус байшангы даагы, комсомольско эхын организацин секретарь нүхэр Б. Аюшев түлхүүрээ гэгээб гэжэ шалтаад, уншалгынгаа байшангы хоёр нара шахуу сагай турша соо нэгээршэй.

Энэ уншалгын байшан шэмгэлдэгшэй. Тэнэ шатар, даам, хүгжэмэй инструментүүд тон хомор. Сталинска шангай лауреатуудай номууды, шэнэ журналнууды тэндэ олохотой.

Тус аймагтай олонхи колхозуудай клубууд, уншалгын байшанууд полемой стануудта, тракторна бригаданууд дээрэ хүдэлмэри яһаа ябуулаа. Тэдэ, энэ уншалгын байшангы даагы нүхэр Аюшев һанаа амархан гэртээ һуужа байдаг. Колхознигууд хөөрлөөдөө, элбхэд ба лекци үнийн шалнаагүй. Ёонин номууды, шэнэ газетнууды хамтадаа уншалга эмхидхэнхэй.

Тус колхозой партийна эхын организацин уншалгын байшангай хүдэлмэриг залан хүтэлбэрилжэ байха ёһотой аад, юмшэ хэнэгшэй. Уншалгынгаа байшангай хүдэлмэриг орхижорхойн, жэлэ заршангүй комсомольск Аюшевтэ партийна эхын организацин хэмжээ абалдугын тон гайхалтай.

Д. Идмэнов.

М. Цыдынов.

Агитколлективүүдэй хүдэлмэрин зарим дутуунууд тухай

Хэжэнгын аймагт колхозуудай, МТС-үүдэй партийна организацинуудай зарим агитколлективүүд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Тусхайлбал, Лениней нэрэмжэтэ колхозой парторганизацин (секретарин нүхэр Машанов) агитколлектив тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Эндэ хабарай тарилгын кампанин эхилһинээ хойшо агитаторнуудай семинар оройдоо нэгэл үнгэргэдөө. Агитаторнуудад томилогдоһон коммунистууд Куприянов ба Гладких гэшэд даһан хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандажа, колхознигуудай дунда нинтэ-политическэ ямаршэ хүдэлмэри ябуулагшэй. Бусад агитаторнуудынь баһал юмшэ хэдлэгшэй байха юм.

Тинмэһээ, полемой хүдэлмэри-дэ ябаһан колхознигуудынь бэ-ло жо байгаа политическэ событи-нууды мэдэхэ аргагүй байна. Полемой стануудтань улаан булан-гууд эмхидхэгдэгшэй. Тэнэ радио-приемнигууд, показателин доска-нууд үгы юм. Мүн «дайшалхы хуудал» гаргагдадаггүй. Стануудтань лозунгуд ба плака-дууды үгы.

Чесанын МТС-эй партийна организацин (секретарин нүхэр Ундонов) агитколлективэй хүдэлмэ-ригэ горьтой дутуунууд бии. МТС-эй тракторна бригадануудта тарилгын үе соо политическэ ба элбхэн темээр нэгшье лекци ба элбхэл хэдлэгшэй. Тракторист-нуудта газет, журнал удааруулжа хүргэгдэнэ, газетнэ материалну-уды уншалга эмхидхэгдэгшэй шахуу. Трактористнуудай мурьсөөнэй дүнгүүд хана саг соогоо гаргагдадаггүй. Тинмэһээ тракто-ристнуудай хүдэлмэриг показате-лин досканууд дээрэ ба «дайшал-

хы хуудал» хуудалтаа хаа яа харуу-лагдана.

Сталинэй нэрэмжэтэ томодох-лоһон колхозой (Хэжэнгын комсо-вет) партийна организацин агит-коллектив малшадай дулаа ябуула-даг хүдэлмэриг эхээр һуаруулаа. 20 агитаторнуудай минл 7-ниинь малажалай гүүртэнүүд дээрэ хүд-лэмэрилнэ. Колхоз хамтадаа 60 гүүртэтэй юм. 7 агитаторнууд хэр-шэ оролдоо һаа нимэ олон гүүртэ-нүүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ ёһото политическэ нүлөө үзүүлжэ ша-дахагүй байна. Фермэнүүд дээрэ байһан улаан булангуудын тон муугаар түхээрэгдэнхэй. Мүн эдэ улаан булангуудад колхоз-нигуудай байра болгодогышэ ушар үзэгдэнэ. Клубын тон зала-гүй байдалтай. Досонь һайн ме-бельшэ үгы, ханануудтань пла-кат ба лозунгунууды хомор. Клуб соонь суглаан болохоһо ба кино харуулагдахаа бэшэ, культу-ри-гээрэлэй ба нинтэ-полити-ческэ ямаршэ хүдэлмэри хэгдэнэ-гүй.

Эдэ ба зарим бусад агитколлек-тивүүдэй хангалтагүйгөөр хүдэл-мэриллэг байһанин юугээр тайл-барилганаб хэгдэлэ, нэн түрүү партийна эхын организацинууд ажалшад дунда нинтэ-полити-ческэ хүдэлмэриг хайжаруулахын тула зохио оролдолто ба үүсхэл гарганагүй.

Нинтэ-политическэ хүдэлмэриг кампанин ёһоор эмхидхэхэ яба-дал үшөө усадхагдагүй. Партийна эхын организацинууд шухала поли-тическэ ба ажахын кампанинууды хэ үнгэрэгшын лэ үдэл поли-тическэ агитацида гол түлэб анха-раа табидаг байха юм. Иймэһээ ямар нэгэн кампанин үнгэрэг-дэһин һүүдээр нинтэ-политическэ

хүдэлмэри һуларжа захалдаг. Жэ-шээлхэлэ, РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунганан һунгалтануудһаа хойшо тарилгын кампанин эхилхэ хүртэр олохон агитколлективүүд юмшэ хээгшэй. Һунгуулин кампанин үдэл агит-аторнууд байһан кадрнууд энэ хүдэлмэридөө хүсэд бэхжүүлгэ-дэгшэй. Тинмэһээ аймагтай агит-аторнуудай тоо һунгалтануудай үе-дэ 450 байһана 336 хүн болото-роо хороһон байна.

Агитационно хүдэлмэрид эрдэм-тэй, шадабарн эхэтэй хүнүүдэ шэлжэ табиха ба бэхжүүлхэ та-лаар партийна эхын организаци-нууд зохио хэмжээ абанагүй. Тинмэһээ олонхи агитаторнуудын эрдэм мэргэжэл багатай байха юм. Аймагтай 336 агитаторнуудай 7 хүнниин ямаршэ хургуулида һураагүй, 19 хүнниин 1—3 класс, 38-ниинь 4—6 класс, 165-ниинь 7—9 класс дүүргэһэн байна.

Агитаторнуудай юрэнхы эрдэмэр бага байһан ябадал хадаа политическэ агитацин шанар ба удхы доошолуула. Зарим ушарта тэднэр ажахын темнүүдээр удха муутай хөөрлөөнүүдэ үн-гэргөөт, шухала асуудалнуудад парти ба правительствын полити-ческэ хүсэд тайлбарилжа шалдаг-гүй байна. Тинмэһээ, агитацин дайшалхы ба гүнзэгы удхатай бо-лодогы, колхознигууд ба МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд дунда соци-алистическэ мурьсөө эмхид-хэгшэд, түрүүшүүлэй дүй дүр-шлэ дэлгэрүүлгэдэ, колхозууд ба МТС-үүдэй ажахынгаа зорил-гонууды шийдхэгдэнэ зохио нүлөө үзүүлэгшэй байха юм.

Колхозно үйлэбэрин гол һал-баринууд дээрэ культури-гээрэл-эй эмхи зургаанууды эмхидхэ-

хэ хэрэгтэ зохио анхарал таби-данагүй. Тарянажалай, трактор-на ба тэжээл бэлдэхлэйн 79 бригадануудай минл 18-даны улаан булан түхээрэгдэнэ, 12-тонь радиоприемнигууд тодохдо-һон, малажалай 45 фермэнүүдэй (шубуунай фермэнүүдгүйгөөр) 18-даны улаан булангууд түхээрэгдэ-һэн ба радиоприемнигууд тодохдо-һон байна.

Клубууд, уншалгын байшангууд ба библиотекэнүүдэй олонхын хүн зоной дунда культури-гээрэлэй хүдэлмэри гуримшалан, оролдосо-тойгоор ябуулагшэй. Тэдэ эмхи зургаануудта байгуулагдан уранхайханай самодельностин кружогуудай состав холдосо һэл-гэгдэжэ байдаг, репертуартай эл-дэб жарын һайн номернууд үсөөн.

Олохон колхозуудта кинокарти-нууд үсөөн харуулагдана. Кино-вэй нэрэмжэтэ, «Улаан Таря-шан», «Коминтерн» колхозуудта март, апрель һаранууд соо оройдоо 1—2 дахин кино харуулагдана. Кино харуулалгын шанар муу. Кар-тинын удхы тайлбарилжа үгэхэ ябадал эмхидхэгдэнхэй.

Радиоузелнууд ба приемнигууд питанигүй дээрһээ хүдэлмэрил-дэгшэй ба наадаг ушар олон. Тельманэй, Молоотовой нэрэмжэтэ колхозуудай радиоузелнууд срой-дошье хүдэлмэрилэгшэй. Эдэ кол-хозуудай 34 радиоприемнигуудай 20-ниинь хүдэлмэрилнэ.

Эдэ бүхы баримтанууд хадаа ай-магтай ажалшад дунда нинтэ-политическэ хүдэлмэрин эхэн дутагдалтай байһыс гэршэлнэ. Энэ гэгдэлдэ түргэнөөр усадхаха гэ-шэ Хэжэнгын колхозууд ба МТС-үүдэй партийна эхын организаци-нуудай шухала зорилго болоно.

К. Костин.

Радиоузелнууд юундэ муугаар хүдэлмэрилнэб?

Сэлэнгын аймаг республика до-роо эгээл түрүүлэн, 1949 ондо колхозуудад үргэлжэлэн радиофи-кацилан юм. Аймагтай партийна, советскэ органууд ба хэлхэ хол-бооной конторын хүдэлмэрилэгшэд энэ амжалтаа улам бэхжүүлжэ, колхозой радиоузелнуудай һаал-гүйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадал хан-гаха зорилготой байгаа.

Гэбшье, радио шагналгаар кол-хознигуудай культурина эрилтэ хангаха ябадалда аймагтай хүтэл-бэрилэгшэд ба хэлхэ холбооной хүдэлмэрилэгшэд хамаагүйгөөр хандаа. Аймагтай колхозуудай 12 радиоузелнуудай 6-ниинь мүнөө хүд-лэмэриллэгшэй. Кагановичын, XVIII партсездын нэрэмжэтэ, «Большевик» ба «Коммунизм» кол-хозуудай радиоузелнууд хуурай батареинууд, аккумуляторнууд ба радиолампауудгүй дээрһээ үни-нэй зогсоһонхой. Тинхэдэ райпо-ребсоюзай магазинуудта нимэ то-варнууд оройдоо байдаггүй.

«Социализм» ба Калининэй нэ-рэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэри-лэгшэдэй радиоузелнуудад заһа-барилха хэмжээнүүдэ хаһа саг соонь абаагүй дээрһээ тэдэнэ үни-нэй зогсоһонхой.

Колхознигуудай гэрнүүдэ нэ-мэжэ радиофикацила хүдэлмэри 1949 ондоо хойшо ябуулагданагүй. Тинхэдэ колхозуудай бултадаа радиоузелтай болоһон байбашье, репродукторнуудай дутамаг дээрэ-һээ зарим колхознигуудай гэртэ радиоточко оруулагдаагүй. Жэ-шээлхэлэ, Сталинэй нэрэмжэтэ колхоздо 1949 ондо 168 радиоточ-ко тодохдоһон байгаа һаа, тэрэ-

нэй 70 шахуу точконе репродук-торууд хангагдаагүй байһа.

Сэлэнгын аймпортребсо-м гэй хүн зонние репродуктор, рай батареи, радиолампы, ээргын түрүүшын хэрэгсэл, диотоварнуудад хангалта

Хэлхэ холбооной конто-р дэлмэрилэгшэд колхозуудай хэз холбооной Министер-диоузелнуудһаа радиофи-хүдэлмэри хэнэгшэй. Радио-гын түсэбэй ёһоор, Загас-моной Сталинэй нэрэмжэтэ лендумын сельсоветэй най нэрэмжэтэ колхозу-хэз холбооной радио-һаа радиофикацилагдаа, дынь радиоузелнууд лагдаха ёһотой байгаа.

Тинмэ хүдэлмэри хэгдэнэ хэмжээ-ябуулга колхоз-радио шагналгаар хангал-нарыс эрид һайжаруулаа. ауудай зүгһөө гаргаша мунгэ зөөриг нилээд доош-байһа. Хэлхэ холбооной ро колхозуудай радиоу-техническэ талаары ханга-ворнууды колхозуудтай а-асуудалыс оройдоо шиндэ-тай.

Аймагтай хүтэлбэрил-хэлхэ холбооной управле-диоузелтай колхозуудай бэрилэгшэдтэ, райпорт-правленид ба хэлхэ ма-аймагтай контородо радио-дай һайнаар хүдэлмэрил-дары хангаха хэмжээнүүд-ла тухай шагна эрилтэ то-той.

О. И.

ШЭНЭ ФИЛЬМНҮҮД ХЭРЭГТЭЙ

Закаменай аймагтай кинофика-цин таһаг табан нүүдэл киной юм. Эдэ нүүдэл кинонууд хабарай тарилгын эхилһинээ хойшо кол-хозуудайнгаа полемой станууд, тракторна бригаданууд дээрһээ ябажа, ажалшадта 2—3 дахин кино харуулаа. Кино табыхын ур-да тээ кинокартинын удха тухай богонихон тайлбары хэгдэдэг.

Гэбшье, ажалшадта кино ха-руулаха талаар ехэ дутагданууд бии. Советскэ кинематографини зохион гаргалан уранхайханай ба наачно-популярна шэнэ шэнэ фильмнууды ажалшад харахаа хүсэнэ. Тэдэ энэ эрилтэнь гүйсэд хангалданагүй. Закаменай аймагтай кинофикацин таһагтай захлан фильмнууды «Гавкинопрокадэй» Зэдэн отделеин эльгээлэгшэй бай-на. Тус отделеин заримдаа урда нарада харуулагдаһан фильмы хойто нарадань хоёрдохо эльгээ-нэ.

К. Александров.

Д. Цымбесв.

ХАРУУЛАН ОЙЛГУУ АГИТАЦИИЕ ТООВО

Заиграйн аймагтай Стали-нэрэмжэтэ колхозой партийна низаци хабарай тарилгад колхознигууд ба трактор-дунда нинтэ-политическэ гү-ри үргэнөөр ябуулаха хэрэ-һарада партийна суглаан тогтооһон байха юм.

Тэдэ энэ тогтоолоо организацин бодото хэм-бэсүүлжэ шадаагүй. Тэ-реть нүхэр Ф. Л. Встан-тийна суглаануудайнгаа бэринүүдэй гүйсэдхэлхэ шалгалдагшэй юм. Иймэнь ажалай ба тракторна нуудай байдаг полемой улаан булангууд тухай Трактористнууд ба колхоз-дунда хөөрлөөнүүд, га-шалга, лекци ба элбхэлхэ үсөөн хэгдэнэ. Газет, хаһа саг соогоо брий-эльгээлэгшэй. Таряна хоёрдохон ба трактор-бригадануудта хабарай эхилһинээ хойшо орой-хэнэ газет эльгээлэгшэ юм.

Полемой хүдэлмэридэ та зорюулжа харуулан агитаци оройдоо эмхидхэнэ.

Д. Д.

ГАЗЕТЭНҮҮДЭЙ СООН ХҮРГЭНЭ

Полемой хүдэлмэридэ һа-һан колхознигууд ба механизаторнууд газет, журнал хойсо хүргэхэ гэжэ эхэ парти. Гэхэ зуура, Түхээрэй хүтэлбэрилэгшэд ба организацин захлан газет, налуудынь тракторна нуудта хаһа саг соонь хай ямаршэ анхарал табидагшэй.

Жэшээлхэлэ, тус МТС Бухаевай ба Н. Сорон тракторна бригадануудай ристнуудтай захлан газет дэн олон хоногоор кол-хургэгдэнэ. Энэ ювн дээрэ-лоноб гэхэлэ, МТС-эй нүхэр Гончаров, парторга-секретарь нүхэр Цыренэ-дэй газетын удхашанары дэггүй дээрһээ, почтоор газет, журналнууд МТС-родо олон хоног хэгдэнэ. Гадна, энэ МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй оло-шье, бурят-монгол хэлэн л-лэгдэлэ «Агитаторай» «Бурят-Монголой үнэ» нааха хүдэлмэри топ хан-гөөр ябуулагдана. Хой-парторг нүхэр Цыренэ-лэн дээрэ гаралаг «А-блоконы» ба «Б. М. үнэ» өөрөөр захираагүй.

МТС-эй хүтэлбэрилэгшэ-тарааха ба газетэнүүдэ ээздэнэ хаһа саг соонь асуудалда анхарала таби-лохо бээ гэжэ найдагдана.

Н. Дор.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн хайнаар хүтэлбэрилхэ

Колхознигуудай, хүдэлмэрилэгшдэй дун-политическэ ба культур-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн хайжа-жэ ВКП(б)-гэй обкомой эрхлэн байна. Ажахын нийтискэ кампанинуудай хүдэлмэрилэгшдэй ба культурно-гэгээрэлэй ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн хэмжээ-д дуудыдаг байна.

Зорилгонууды дүүр-зүбөөр табигдаан культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн хүдэлмэрилэгшдэй Иволгын «8-е марта» колхозой «Жал-ябуулга» харуулна. Энэ хадаа хабарай тарилгыг табиггаар үнгэргэхэ, нийтын хайнаар харуулалха колхознигууды элүүлхэ, хойгоор хүдэлмэрилэгшдэй ябуул-на. Клуб доторн элдэб тей-лекци ба элхдэлнүүд кино харуулагдадаг, клуб-матинее кружок колхоз-уудай уранхайханай номернуудай юм. Колхозой пар-тийн организаци (секретарь Ковалев) клубай хүдэлмэрилэгшдэй ударидаг бай-гүтэдэ хадаа энэ жэлдэ табигга тарилгыг амжалта-гүйгээр үнгэргэхэ ябалдань кол-хознигуудай байна.

Иволгын уншалгын бай-дагша нүхэр Тогочиев нийтискэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн муу бэ-руулна. Энэ уншалгын бай-гүтэдэ ажахын, политическэ, гэгээрэлэй темнүүдээр лэ ходооо уншагдадаг. Тогочиев коммунизмын барилганууд тухай, корей-тай тухай ба бусад асуу-лар колхознигуудтай хөө-рлөө ходооо үнгэргэдэг. Энэ хөөрлөөдөөнүүдэ ун-шаа байсан соо үнгэргөөд байдаггүй, мүн бригада-д фермнүүд дээрүр ябажа байна. Тингэжэ колхозни-гууд ургаса туйлаха ба ашаг шэмэтэ малажал-тын гурбанжэлэй түсэбтэ үхэртэй зоригжуулна.

Уура, нимэ хайнаар хү-дэлмэрилэгшдэй уншалгын тухай ба бусад культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн эрхлэн зургаануудай ай-мэнь тосхон байханын хай-мэнь Саянтын хүдөлгөй-д абад үзэе. Тэрэ хадаа нэрэмжэтэ колхозой байдаг юм. Тээ энэ клуб-матинее ажалалдай тажа байгаа культурна хангажа шаданагүй. Энэ байшан соо олон хүнэй д, хуушашы газар оло-до. Мүн ариг сээр сахигда-байха юм. Клубы дагша хажуу клубай хүдэлмэ-

рийн садагайруулан байна. Энэ лекци ба элхдэлнүүд хэддэггүй, самодельностини нэгшье кру-жок хүдэлмэрилэгшдэй байха юм. Клубай дэргэдхэ библиотекэ шэ-шэнэ номууды тон үсөөгөөр абадаг байна.

Тээ энэ тосхондо 10 гаран ба-шанартай долоонжэлэй нургуули бии юм. Агрономууд, зоотехникууд, ветфельдшернүүд гэхэ зэр-гын хүдөө ажахын мэргэжэлтэд тэндэ үсөөн бэшэ. Нүхэр Токарева энэ эхэ хүсые эмхидхэжэ шадна хаа, клубайнгаа хүдэлмэрийн нонирхол-той ба гүнзэгү удхатай болгохон лабайт байгаа. Гэбшье, нүхэр Токарева нотагай интеллигенции клубай хүдэлмэридэ хабаадуулхы оролдологүй, харин суббото вос-кресенье хоёрто клубаа нээжэ та-ца эмхидхэлгээр өөрынгөө үүргы хизаарладаг байха юм.

«Осовнахим» гэжэ хүдөө ажа-хын артелиин клубай хүдэлмэри мүн лэ хайнаар табигдаа гэхын артагый. Тус колхоздо харалгын жалтай, кружковой ба нийтын хүдэлмэри ябуулха олон тагаууд-тай клубай байсан бии юм. Тээ энэ байшангын хэдэн жэл соо хоолон байһаар. Колхозой правле-ни клубаа шэмэглэхэ ба түхэрхэ тухай ямаршы оролдолог гарга-нагүй. Тинхэдэн колхозой пар-тийн эхин организаци ба айсо-ведэй гүйсэдкомой культурно-гэгээрэлэй эрхлэн зургаануудай тага-й ямаршы хэмжээ абаагүй. Клу-бай байшан барилгада гэжэ эхэ мүнхэ зөөри гаргашагдааган бо-лобшье, мүнөө тэрэн ямаршы туһа үзүүлнэгүй.

Тэрэнэй эсэстэ колхознигууд, илангаа залуушууд сүлөөтэй са-гаа харанхы ба түхэрэгдэггүй гэр соо үнгэргэнэ. Кинокартинны та-бигдахаа сугларашадай олон-хын хүл дээрээ зогсожо харана. Энэ жэлэй эхиндэ хойшо хүдөө ажахын нарын туйлалтанууд ба түрүүшүүлэй дүй дүршлэдэ зориулагдааган нэгшье лекци ба элхдэл хэддэггүй. Энэ хадаа культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн асуудалнуудта партийна эхин орга-низаци ба тэрэнэй бюрогой ан-харал табигдаггүй байһанай үрэ болоно. Партийна бюро ба бүхы партийна организаци хадаа кол-хоздоо культурно-гэгээрэлэй хүд-элмэри хайжаруулха тухай асуу-далы нэгшье удаа хэлсээгүй бай-ха юм.

Каленовскэ сельсоведэй Лениней нэрэмжэтэ, мүн Калинин ба Во-рошиловэй нэрэмжэтэ колхозуудай парторганизацинуудай секретарь, науд нүхэд Шунков, Мясников, Дашнев гэгшэд энэ шухала хүдэл-мэрийн ямар байһан тухай орой-доошье нонирхоогүй. Тэдэнэр энэ хүдэлмэрийн үдэр бүри хүтэлбэ-

рилжэ, клубууд, уншалгын бай-шангууд, улаан булангууды ба библиотекэнууды нийтэ-полити-ческэ ба культурно-гэгээрэлэй хүд-элмэрийн гуламта болгохын орон-до, эдэ эрхлэн зургаануудай хангал-тагүй хүдэлмэридэ хамаагүйгөөр хандажа бууддаг. Энэ колхозуудай клубууд иматта хатар танца үнгэргэдэг газар болшонхой. Культурно-гэгээрэлэй эрхлэн зургаа-нуудай каднууд ходооо нэл-гэгдэнэ. Каленовскэ сельсоведэй Лениней нэрэмжэтэ колхозой клубы дагша хэдэн удаа нэлгэгдэнэ. Мүн XVII партсездын, Вороши-ловэй нэрэмжэтэ ба бусад колхо-зуудай клубууды дагшаа орой-доошье томилогдоогүй, клубуудын ходооо шахуу сүргатай байдаг.

Аймагай культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшдэ олонинтэ колхоз-нигуудай дунда ном дэбэр олоор тарааха тухай изаб Жамсаран Арьянай үнэтэ үтсэхы үргэнээр бэймжэ ба дэлгэрүүлхэ ёһотой байгаа. Гэбшье, энэ шухала хэ-рэг мартагдашанхай. Хэтэрхэдэ, аймгүйсэдкомой культурно-гэгээр-элэй эрхлэн зургаануудай тагагыг дагша нүхэр Оленников олонин-тын дунда ном тараалгын үүргыг эхэ балараар ба буруугаар ойлго-дог байна. Манай зорилго хадаа номууды абажа, хүдөөгэй клубууд ба библиотекэнуудтэ эль-гээхэл хэрэг болоно гэжэ тэрэ мэдүүлнэ.

Тус тагай хадаа колхозуудай клубууды, уншалгын байшангуу-ды саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ уялгатай байһан аад, тэрэнэй дүүр-гэжэ шаданагүй. Энэ тагай хүд-элмэрилэгшдэ колхозуудта тон үсөө ябадаг, клубууд ба ун-шалгын байшангуудай хүдэлмэри-лэ хүсэд анхарала табигдаггүй бай-ха юм. Тэдэнэр культурно-гэгээрэ-лэй эрхлэн зургаануудай хүдэлмэри-лэ практикэска туһаламжа орой-доошье үзүүлнэгүй. Тэрэнэй эсэ-стэ ажахын ба политическэ хэмжээ-йбуулганууд тэдэнэй хабаадаг-гүйгөөр үнгэргэгдэнэ. Мүн ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин тагай энэ хүдэлмэ-рийн үсөөл тооноггүй. Энэ талаар партийна эхин организацинуудай секретарьнуудхаа эрилтэ хэддэг-гүй байна.

Нийтэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн шанарын тэрэни партийна организациин ямараар хүтэлбэрилхэн дээрнээ дуудыдаг юм. Тинмэнэ культурно-гэгээрэлэй эрхлэн зургаанууды саг үргэлжэ хүтэлбэрилхэ, тэрэ-нини нийтэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрийн боло-то центриүүд болгохо гэшэ партийна организацинуудай шухала зорилго мүн.

А. Антонов.

Эдэе хоолой зүйлнүүды худалдалга үргэдхэдэбэ

Морезенья ба эдэе хоолой бусад зүйлнүүдэ худалдалга хоёр тэргэ эмхидхэг-дээ. Мүн городей сад соо павиль-он ба киоск нээгдэжэ, унда харья-

ха зүйлнүүд элбэгээр худалдаг-дана. Эдэ латогүүд ба киоскнүүд эд бараанайн эрьсэ үдэртөө 5 мянган түхэригөө дээшэ болоно.

В. Чиркина.

Гүрэндөө эрхим шанартай нооһо тушаа

Нооһо нийтын малажал хүг-дэрбанжэлэй түсэбтэ бэс-Бурят-Монголой зарим ба малайгаха тоо улам оло-ло, тэрэнэй ашаг шэмые үнэлүүлхэ ябадаг туйлаа. Колхозуудта хонин хүрэгэй тагайгаар хүгжөөгдөнэй шэмэ эхэтэй, нарин нооһо-ной шэнэ үүлгэр бии бол-шаар нооһо сыхы абаха хэдхэ арта боломжнууд ба. Тинмэнэ 1951 ондо бэ-лэ нооһоной түсэб соо на-ршүүртэр нооһоной хэм-э 2 процентэй дээшлэнэ

Д. МЯСНИКОВ,
СССР-эй бэлдэхэлэй Министерствын
БМАССР-эй тухай тухай тухай,
бэлдэхэлэй аласнай агадгаша советник

шэрүүртэр нооһон 1951 оной но-нини 5-да тушаагдаа байба. Уша-рын юуб гэбэл, республикын олонхи колхозууд нооһо хайшала-гы нилээд эртэ эхилээ. Нооһо ту-шаалга нёдондонойноо эмхитэй-гээр ябуулагдана. Нооһо абаха пунктиүүд нилээд нэмэ, мүн ба-ршээршэ хүдэлмэрийн.

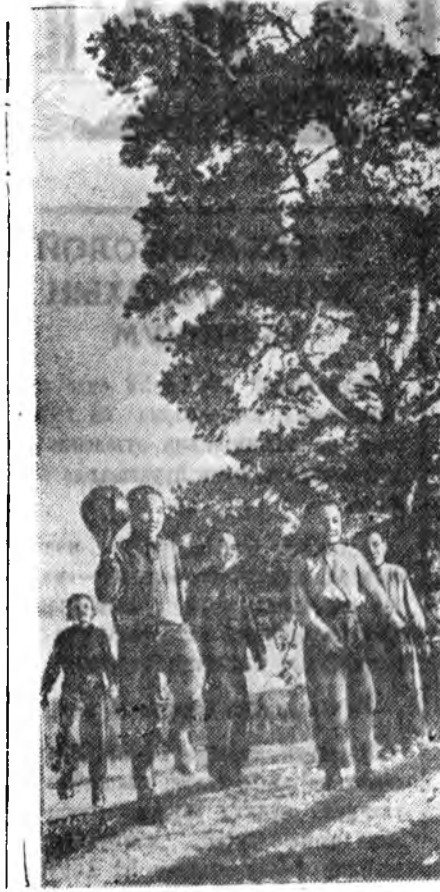
Гэхэ агура, эдэ амжалтануудай хажуугаар, нооһо хайшалаг ба тушаалгада хэдэ хэдэн эхэ дутагдалнууд бии гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Гүрэндэ ноо-һо тушааха түсэбтэнь колхоз, сов-хоз ба индивидуальна ажахы бү-хэндэ саг соон дүүргүүлхэ гэшэ республикын партийна организаци-нуудай, советскэ, хүдөө ажахын ба бэлдэхэлэй органуудай шуха-ла зорилго мүн гэжэ. «Хони яма-най нооһо хайшалагы саг соон эрхим шанартайгаар үнгэргэхэ ба нооһо тушааха гүрэнэй түсэбтэ дүүргэхэ хэмжээнүүд тухай» 1951 оной майн 21-нэй тогтоол соогоо ВКП(б)-гэй обком ба республи-кын Министруудай Совет тооло-но. Энэнтэй хамта, нооһо бэлдэхэ-лэ хайнаар эмхидхэхэ ба хүтэл-бэрилхыснэй аймгүйсэдкомуйтэ, ВКП(б)-гэй айкомууд ба бэлдэхэ-лэй органуудыг уялгалһан байна.

Нооһо хайшалахэ электрическэ аппаратуудай болохон колхозууд-тай машинно-тракторна станцинууд-тай дэргэдэ электричествын хүсөөр нооһо хайшалахэ нүүдэл бригада-нууды эмхидхэхыснэй республикын хүдөө ажахын Министр нүхэр Дуб-ровскине уялгалһан байха юм.

ВКП(б)-гэй областной комитетэй заабаринуудай байбашье, респуб-ликин зарим аймагуудта нооһо хайшалаг ба тушаалга тон хан-галтагүйгөөр эмхидхэгдэнэ. Со-ветскэ, хүдөө ажахын ба бэлдэхэ-лэй организацинуудай зарим хүтэл-бэрилэгшэд энэ жэлдэ гүрэндөө нооһо тушаалгын нёдондонойноо хайнаар ябуулагдажа байһан тухай мэдэнүүдээр наанагаа ама-раад, түсэбтэ болзорхоонь урид дүүргэхын тула ямаршы хэмжээ абаагүй.

Нооһо хайшалаг ба гүрэндэ тушаалгын талаар Тарбагатайн, Заиграйн, Иволгын, Сэлэнгын, Му-харшэбэрэй ба Төрийн аймагууд эхэ гэгдэлтэй. Эдэ аймагууд нооһо тушаалга тухайла ВКП(б)-гэй об-комой бюрогоор тогтоогдон таб-бан хонгойг даалгабарине ходооо өбдэнэ. Харин Баргаганай, Яруу-ны ба Закаменай аймагуудай кол-хозууд нооһо хайшалагдаа ба гү-рэндөө тушаалгада жэгдэрэн үсөө ороодуй. Ярууны аймагай колхо-зууд нэгшье килограмм нооһо ту-шаагадуй байха юм.

Нооһо хайшалаг ба гүрэндэ

Бидэнтэй волейболлоор нээдэг.
М. Минеевэй фото-этюд.

Ч. САНЖИЕВ.

ТАЛЫН БААТАР

Баян дайда
уняартан дунгинна.
Булад тракторай
хүнхинөөн эдэлнэ.
Хүдэр шиняг
хүбүүн мундуу
Хүсээ зангидан
рүлээ мушхана.
Аглаг тэнюн
хүдөө нотагтаа
Амгалан байдалай
хүрэнгэ тарина...
Элдин хонгор
нэмжээ полёр
Эртын таряалан
хүхэржэ эхилнэ.
Трактораа жоолоон,
хүбүүн урматой,
Түсэбөө үлүүлэн,
нэтрүү ажаллана.
Тойроод захигүй
поли эхыннэ,
Талын баатар
дуугаа дуулана.

Ухиүүдэй зунай амаралга тухай

Бурят-Монголой профсоюзнуудай областной Совет пионерскэ ла-герьнууды нээлээр министрство-нууд ба управленинүүдэй, комсо-мольскэ ба профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй, пионерскэ лагерьнуудай началь-нигуудтай суглаа наахан үнгэргэ-бэ.

Профсоюзнуудай областной Сове-дэй түрүүлэгшэ нүхэр Могнонов ухиүүдэй зунай амаралгы хай-наар үнгэргэхэ асуудалаар пио-нерскэ лагерьнуудай хүтэлбэри-лэгшэдэй урда зорилго табяа. Нүүдлэрн пионерскэ лагерьнуудай начальнигууд, пионервожатанууд, профсоюзна ба комсомольскэ ор-ганизацинуудай хүтэлбэрилэгшэд үгэ хэлэжэ, ухиүүдэй зунай ама-ралгы урда жэлнүүдэйхнээ хай-наар үнгэргэхэ тухайла өөһлэни-гөөр наамжанууды оруулан бай-на.

Ц. Цыдыпов.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, юниин 8. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Корейскэ Арадай армийн частнууд Хятадай найндуратантай нигта хани харил-саатай ябажа, 38-дахы параллель-нээ хойгуур американо-английска интервентнуудэй сэрэгүүдэй контр-добтолгонууды гэдэргэнэ амжал-татайгаар сохин, тэдэнэй хүнүүд

ба техникикы эхэ гээлтэ хорло-тоноудта оруулха байна гэжэ Ко-рейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армийн Главна командовани мүнөөдөр мэдэсэбэ.

Самоледууды буудалгад-ист-ребительнууд юниин 8-да дайса-най 13 самолёды унагаагаа.

Дүрбэн дөржавануудай гадаадын хэрэгүүдэй министрүүдэй орлогшонорой даб дээрэхин зүблөөн

ПАРИЖ, юниин 7. (ТАСС-эй тусхай корреспондент). Баруун гурбан дөржавануудай түлөөлэг-шэдэй гуйлтаар дөрбөн дөржавануудай гадаадын хэрэгүүдэй ми-нистрүүдэй орлогшонорой зүблөөн мүнөөдөр дахин хойшолуулагдаа.

Французскэ хэлбэлэй мэдээсэ-нэй ёһоор, США-гэй, Великобрита-ний ба Францийн түлөөлэгшэд юниин 4-нэй советскэ нотодо хам-тадаа харюу үгэхэ тухай зүблэл-жэ үргэлжэлхөөр. Лондондоо Дэвисэй бусажа ерхэнэй хүлээр, «Гурбан» (Джессеп, Дэвис ба Па-родн) хадаа Советскэ Правитель-ствода ямар янзын харюу үгэхэ шухала тухай асуудалы хэдэн са-гай турша дотор шэнжэлхэн байна гэжэ «Фигаро» газетэ бэшэбэ.

Французскэ газетэнүүдэй бэшэ-лэннээ харахада, гурбан дөржавануудай правительствонуудай тул-гардаан гол бэрхэшээлын юуб

Французскэ коммунистическэ партиин протест

ПАРИЖ, юниин 7. (ТАСС). «Юманите» газетэ Французскэ коммунистическэ партиин мэдүүл-гыс толлоо, тэрэн соогоо «пра-вительствын ба тэрэнэй префект социалист Бейло гэшын хэбэн фашистскэ хороото аашы эзбүүр-хэн элэрүүлэн, тэдэнэр парижскэ районэй профсоюзнуудай нэгдэлэй байрада полициин хүсөөр добтол-лон байна.

Энэ бузар агрессив хадаа правя-тельствын ба де Воллин хоорон-дохи холбоо харуулаа.

Французскэ коммунистическэ парти болбол правительствода ба де-голлеско партида байгаа фа-шистнуудай аашанууды хамтар-хан хүсөөрөө зогсоохыснэ бүхы ажалшадые — коммунистууды, социалистууды ба католигууды, бүхы демократууды урлална.

Баруун Берлиндэхин арадай асуулта

БЕРЛИН, юниин 8. (ТАСС). АДН агентствын дамжуулһанай ёһоор, Германияе ремилизаци-цилгада эсэргүү арадай асуултада Баруун Берлиндэ 6.246 хүн хабаа.

даба. Тэдэнэй 5.408 хүннэй ре-милитаризацилгыс буруушан го-лосовалаа. 239 хүн ремилизаци-цилгын түлөө голоосовалаа, 509 хүн паналаа барива.

Рмериканскэ «туһаламжаһаа» Сири арсаба

БЕЙРУТ, юниин 8. (ТАСС). Дамаскын радиогой мэдээсэһэнэй ёһоор, Трумэнэй программын 4-дэ-хи пункт гэдэгтэй зохилдуулан үг-

тэхэ американскэ «туһаламжаһаа» Сири арсаба гэжэ Сирийн премьер-министр Халед Азем мэдүүлнэ.

Сицилийн областной Суглаанда арадай блогот бууринууд хубаагдаа

РИМ, юниин 8. (ТАСС). Ю-ниин 3-да болохон хунгалтануудай үндэһөөр, Сицилийн областной шэ-нэ Суглаанда арадай блогот тү-лөөлөгшэдэй абаһан 30 бууринууд партинуудай хоорондо хубаагдаа

гэжэ «Аванти» газетэ мэдээсэһэ. Коммунистууд 17 буури, социа-листнууд — 9, дуудыдангилбэшэ-иоруууд — 4 буури абаһан бай-на

тушаалгын нимэ хангалтагүйгөөр ябаһанай гол шалтагаан юуб? БМАССР-эй хүдөө ажахын Ми-нистерство (нүхэр Желтый) ба тэ-рэнэй нотагай органууд «1951 он-до колхозуудууд ба совхозуудууд гүрэндэ тушаагдаа нооһоной ша-нарыс хайжаруулха тухай» Бурят-Монголой АССР-эй Министруудэй Советэй 1951 оной апрелин 13. лэй тогтоол соохи нэгшье пунктые дүүргэлтэ болгөөдүй. Тини, элек-тричествын хүсөөр нооһо хайшал-ха аппарат хэрэглэн хүдэлмэрилхэ хүнүүд саг соогоо хургадгагүй, нооһоной шанар шалгалтад бэлдэ-хэдэггүй байна. Хонидыс нооһо-нойн шанараар бүлгэ бүлгэ бол-гон илгаагүй байха юм. Гадна, нооһо хайшалахэ газарнууд, байра-нууд хайнаар түхээрэгдэггүй.

Нооһо хайшалаг ба гүрэндөө тушаалгада бэлдэхэ, тэрэниини эмхидхэхын тула шухала хэмжээ-нүүд абтаагүй. Энэниһээ шалтагаа-лан республика доторнай нооһоной бэлдэхэл хангалтагүйгөөр ябуула-дана. Нооһо гүрэндэ тушааха түс-сэб юниин 5-да 21,3 процент дүүр-гэгдэ, харин ВКП(б)-гэй обкомой бюрогоор ба Министруудэй Сове-дээр тогтоогдон график 68,1 процент гүйсэдхэгдөө.

Республикын олонхи аймагуудай колхозуудта хониной нооһо хай-шалагын хангалтагүйгөөр ябуу-лагдаһан ушарһаан, ехэхэн хэм-жээнэй нооһон гээлтэ хорлоодо ороно. Тээд, бэлчээрэй дээрүүд ба хашаа хорой соогоур хаягдаһан нооһо сүглүүлгэ эмхидхэгдэнгүй.

МТС-үүдэй директорнууд ба аха-

лаша механигууд электричествын хүсөөр нооһо хайшалахадань кол-хозуудта тодорхой туһаламжа үзүүлнэгүй. Энэнтэй эсэстэ Ивол-гын аймагай Гильберын сомоной Лениней нэрэмжэтэ, Каленовскэ сельсоведэй Лениней нэрэмжэтэ, «Улаан Оронго» ба Хрущевой нэ-рэмжэтэ колхозуудта оёһон маши-нанууд ашигалагдангүй, минн бай-наар, Тарбагатайн аймагай колхо-зуудтахи 6 электромашинка мүн лэ ашигалагданагүй.

Республикын олохон колхозууд-та, илангаа Сэлэнгын ба Тарбага-тайн аймагуудта, хонин ямаанай нооһо хайн шанартайгаар хайшал-хын түлөө муугаар тэмсэһэ, зарим хонидо хайшалаггүй орхино. Гү-рэндэ проһо тушааха түсэбтэ дүүр-гэггүй байбашье, ажахын хэрэгсэл-нүүдтэ нооһо гаргалһан барим-танууд зарим колхозуудта үзэгдэ-нэ. Аймагуудай хүдөө ажахын та-нагуудай мэргэжэлтэд хониной нооһо хайшалагдаа, нооһоной ша-нарыс тодорхойлгодо ба тэрэниини гүрэндөө тушаалга эмхидхэхэ хэ-рэгтэ ямаршы хиналта шалгалта хэнэггүй, колхозуудта шухала ту-һаламжа үзүүлнэгүй.

Мухаршэбэрэй, Заиграйн, Бичу-рын, Кударын аймагуудай олонхи колхозуудта хониной нооһо хай-шалахэ газараа сээрлэнгүй, тини-гээд нооһонини шорой тооһонтой холисолдожо, муухай болоно. Энэнтэй шалтагаалан тэдэ колхозууд материалын эхэ хохидолдо ородог байха юм.

Аймагуудтахи «Заготживсырье-гой» конторын нооһо тушаан аба-

Харюуялгагта редактор
Б. А. ОЧИРОВ.

